

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Improwizacja organowa z grą liturgiczną		Punkty ECTS:	3
Koordinator przedmiotu:	dr hab. Waldemar Gawiejnowicz		Ilość godzin:	30
Wydział:	Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej	Rodzaj zajęć:	Ćwiczenia (zajęcia grupowe/ 2os)	
Instytut:	Edukacji Artystycznej	Forma studiów:	stacjonarne	
Kierunek:	edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Specjalność:	muzyka kościelna	Język:	polski	
Poziom studiów	studia I stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy	
Umieszczenie w planie studiów: (ilość godzin, forma zaliczenia, ECTS)				
Semestr I:		Semestr II:		
Semestr III:		Semestr IV:		
Semestr V:	15 godzin, kolokwium, 1 ECTS	Semestr VI:	15 godzin, egzamin, 2 ECTS	

Prowadzący zajęcia	dr hab. Waldemar Gawiejnowicz
Cele i założenia przedmiotu	Opanowanie zasad gry liturgicznej z elementami improwizacji w ramach liturgii rzymskokatolickiej. Poznanie porządku mszy i nabożeństw w cyklu roku liturgicznego pod kątem umiejętności doboru pieśni i opracowania do nich wstępów. Rozwijanie techniki instrumentalnej, oryginalności myślenia i wdrażanie do samodzielnej pracy jako muzyk kościelny – organista. Kształcenie uniwersalnego posługiwania się instrumentem jako akompaniator i improwizator.
Wymagania wstępne	Podstawy techniki instrumentalnej w zakresie gry na organach. Podstawowe wiadomości z nauki zasad muzyki i harmonii. Podstawowa wiedza o liturgii rzymskokatolickiej.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Semestr V

Układ nabożeństw w roku liturgicznym.

Zasady doboru pieśni.

Akompaniament do odpowiedzi mszalnych i aklamacji.

Analiza wzorów harmonizacji pieśni.
Nauka harmonizacji pieśni.
Ćwiczenia w transpozycji.
Semestr VI
Analiza wzorcowych przygrywek i wstępów do pieśni.
Improwizowanie przygrywek homo- i polifonicznych.
Ćwiczenia z harmonii modalnej.
Akompaniament do melodii gregoriańskich.
Ćwiczenia w modulacji.
Przygotowanie programu egzaminacyjnego.

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu)	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	K_W02	posiada znajomość podstawowego repertuaru muzycznego związanego z własną specjalnością	A1A_W01
	K_W13	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru	A1A_W08
	K_W15	posiada znajomość podstawowych wzorców leżących u podstaw improwizacji, aranżacji i instrumentacji	A1A_W08
Umiejętności (U)	K_U01	dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych i zespołowych koncepcji artystycznych w ramach wybranej specjalizacji	A1A_U01
	K_U13	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących intonacji, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych i realizowanych utworów	A1A_U05 A1A_U07
	K_U16	posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego	A1A_U12
Kompetencje społeczne (K)	K_K02	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji	A1A_K01
	K_K09	w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną	A1A_K05
	K_K12	jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów	A1A_K03

Metody kształcenia <i>(niepotrzebne usunąć, Można dopisać inne metody, jeżeli zachodzi taka konieczność)</i>	wykład z praktycznym pokazem praca z tekstem i dyskusja analiza (studium) przypadków rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna prezentacja nagrań CD i DVD kształcenie zdalne
--	--

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu					
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	A1A_U01	A1A_U12				
	kolokwium pisemne	A1A_W01	A1A_W08				
	realizacja zleconego zadania	A1A_U01	A1A_U12				

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego <i>(zajęcia dydaktyczne, konsultacje)</i>	34	3
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta <i>(przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji, koncertu)</i>	33	

Literatura podstawowa

J. Chomiński, *Formy muzyczne*, t. I-II, wyd. PWM.
 A. Frączkiewicz, F. Skołyszewski, *Formy muzyczne*, cz. I-II, Kraków 1988.
 H. Keller, *Schule der Choralimprovisation*, wyd. Edition Peters nr 4447.
 J. Targosz, *Podstawy harmonii funkcyjnej*, Kraków 1993.
 ks. J. Siedlecki, *Śpiewnik kościelny*, Kraków 2006.
 K. Sikorski, *Kontrapunkt*, t. I-III, wyd. PWM.
Śpiewnik liturgiczny, Lublin 1991.
 W. Tell, *Improvisationslehre für die Orgel*, wyd. Pro Musica Verlag nr 130.
Psalate synetos 1. Wybrane zagadnienia akompaniamentu liturgicznego, red. M. Kierska-Witczak, Wrocław 2012.
Psalate synetos 2. Twórca wobec wymogów współczesnej liturgii, red. M. Kierska-Witczak, Wrocław 2019.

Literatura uzupełniająca

Wybrane utwory organowe:

G. Frescobaldiego, J. A. Guilaina, L. N. Clerembaulta, J. Pachelbela, z polskich tabulatur organowych XVI-XVII w., J. S. Bacha (*Orgelbüchlein*);
zbiór 8 *Małych preludiów i fug*, J. Brahms – 11 *Choralvorspiele* op. 122, M. Reger – 30 *Kleine Choralvorspiele* op. 135a, W. Żeleński – *Preludia* op. 25, M. Surzyński –
Rok w pieśni kościelnej op. 42, S. M. Surzyńscy – *Preludia na organy* op. 63, op. 67.

Podręczniki:

D. E. Cardine, *Semiologia gregoriańska*, Kraków 2008.

H. Gebhard, *Praxis der Orgelimprovisation*, wyd. Edition Peters nr 8547.

E.-O. Göring, *Improvisation – leicht gemacht. Anleitung zum Gottesdienstlichen Orgelspiel*, Berlin 1975.

C. Michel-Ostertun, *Grundlagen der Orgelimprovisation*, Singen 1996.

J. Overduin, *Making Music, Improvisation for Organists*, New York-Oxford 1998.

R. Perucki, *Improwizacja organowa*, t I-II, Gdańsk 2015.

K. N. Schmid, *Schule der Orgel-Improvisation*, Teil I-II, Regensburg 1981-1986.

P. Wagner, *Orgelimprovisation mit Pfiiff. Lehrgang des Liturgischen Orgelspiels*, Bd. 1-2, München 1999-2002.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

www.imslp.org

www.archive.org